

Prevençió dels
maltractaments

famílies

Escolta'm
i ajuda'm!

US NECESSITO,
NO EM MALTRACTEU

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família

PRESENTACIÓ

Malauradament el maltractament dels infants és una realitat, no tan sols en els països menys desenvolupats, sinó també en el nostre entorn social i geogràfic més proper. La prevenció d'aquests maltractaments, sovint difícils de detectar, constitueix una prioritat social absoluta que el Departament de Benestar i Família ha assumit plenament.

En aquesta tasca, ens hi hem d'implicar tots -l'administració, les famílies, els professionals de la salut, dels serveis socials i de l'ensenyament, etc.-, afrontant el problema de manera coordinada i acudint als equips especialitzats que s'ocupen de la protecció dels infants. I també hem de saber educar els infants, des de la reflexió i el diàleg, perquè puguin protegir-se ells mateixos.

Com a consellera de Benestar i Família em plau fer-vos a mans aquesta col·lecció de materials que, de ben segur, us ajudaran a comprendre l'abast del problema, a identificar els signes de maltractament i, arribat el cas, us permetran aportar-hi una resposta ràpida i eficaç. Són materials de reflexió orientats a incidir en la societat amb programes preventius que aportin respostes en les fases incipients dels maltractaments.

Irene Rigau i Oliver
Consellera de Benestar i Família

Us necessito,
estiguen
per mi

"Hola, sóc jo. Potser sóc diferent al fill que us havíeu imaginat i que ha fet canviar aspectes de la vostra vida. A vegades estic estrany, se'm fa difícil fer-me entendre i acabo amb la vostra paciència. En altres ocasions ploro sense motiu, tinc rebequeries, sóc tossut i exigent, us porto la contrària i protesto per tot. Tot el dia us demano coses. No paro, perquè no em canso mai, i us faig anar de bòlit.

Així i tot, per a mi, sou les persones més importants de la meua vida. Us necessito: sóc fràgil, encara estic creixent i formant-me, i sovint em faig moltes preguntes i us demano respostes.

Sé que m'estimeu i jo també us estimo."

Sóc fràgil,
no em
maltracteu

Necessito que m'estimeu i que em dediqueu temps. Si no em demostreu el vostre afecte, si no us ocupeu de mi en qualsevol situació en què us necessito ni m'escolteu, em sento trist i abandonat; i, de vegades, fins i tot em puc sentir desatès i maltractat quan:

- No us preocupeu de portar-me cada dia a l'escola.
- Hi arribo sovint tard i sense esmorzar.
- No us preocupeu de com aprenc i de si hi assisteixo cada dia.
- No em faciliteu el material que necessito per treballar a classe.
- No aneu a les reunions de l'escola.
- Vaig brut i no porto la roba neta.
- No esteu prou per mi i pateixo sovint accidents domèstics.
- Descuideu el meu estat de salut.
- No vigileu que la meua alimentació sigui regular i variada.
- Em feu prendre fàrmacs o productes tòxics.
- Manifesteu sentiments i actituds de rebuig cap a mi.

Sóc fràgil,
no em
maltracteu

- No us preocupeu pels meus sentiments i emocions.
- No ens comuniquem ni parlem de les coses que m'agraden o m'amoïnen.
- M'insulteu i em ridiculitzeu.
- Em valoreu poc.
- M'exigiu per sobre de les meves possibilitats.
- M'amenceu i em provoqueu por.
- Em crideu sense motiu i amb violència.
- Em provoqueu blaus, cremades, tallcs, punxades, dislocacions, asfíxia i altres agressions corporals severes.
- Em feu fer coses que no vull o abuseu sexualment de mi.
- M'utilitzeu per a l'explotació sexual comercial i l'explotació laboral.
- M'indueu a la mendicitat i la delinqüència.

“Els estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per a protegir l'infant contra totes les formes de violència física o mental, lesions, abusos, abandonament o tracte negligent, maltractament o explotació, incloent-hi els abusos sexuals, físics o mentals, mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o de qualsevol altra persona que en tingui la tutela.” (Art. 19.1 de la Convenció sobre els drets de l'infant, de les Nacions Unides, de 20 de novembre de 1989.)

A vegades
em costa
explicar què
em passa,
estigueu
atents

Algunes persones, independentment de l'estatus socioeconòmic i professional, i a causa de determinades situacions que es repeteixen i que s'acumulen amb freqüència, poden perdre el control i tenir reaccions imprevisibles i, fins i tot, excessives i carregades d'agressivitat.

Aquestes reaccions de malestar, descontentament o frustració, que s'exterioritzen a través d'irascibilitat, violència i altres sentiments negatius, solen tenir com a víctimes les persones més fràgils i indefenses, en aquest cas els infants.

Algunes de les situacions que poden provocar aquestes reaccions negatives són:

- Un embaràs mal viscut o no desitjat.
- Conflictes en el si de la parella o tensions familiars.
- Una relació negativa amb la resta de la família.
- Una manca de relacions socials o relacions socials deficitàries.
- La mort d'un familiar molt proper.
- La tensió provocada per un ambient laboral negatiu o el fet de no tenir feina.
- Un ritme de vida estressant que no permet dedicar prou temps a l'infant.
- Una mala situació econòmica continuada.
- Situacions de malalties greus, agudes o cròniques.
- Problemes de reinserció sociolaboral.
- Un ús abusiu o un mal ús dels mitjans de comunicació.
- La ingestió descontrolada de fàrmacs.
- La ingestió de substàncies tòxiques.
- L'abús de l'alcohol.
- Problemes amb la justícia.
- Altres.

Si us plau,
no perdeu
el control

A l'infant, sovint li costa manifestar allò que li passa. Algunes vegades ho expressa amb formes no verbals, amb canvis d'estat d'ànim, amb alteracions del son o l'alimentació, amb tristesa, amb desconfiança... Per això, hem d'estar molt atents i, si podem, hem de parlar amb ell en un ambient de confiança, fent-lo sentir protegit, tranquil i segur.

Si tenim sospites o si coneixem el cas d'algun infant que pot estar maltractat, hem de saber que la llei ens obliga a denunciar sempre qualsevol situació de maltractaments infantils, ja que és el nostre deure com a persones que formem part d'una societat. Ho podem fer acudint als serveis socials del territori i explicant-ho.

I, sobretot, si veiem que la vida de l'infant corre perill, hem d'informar amb urgència els mossos d'Esquadra, la Policia local, l'hospital més proper o el jutjat de guàrdia.

A més, si voleu conèixer els circuits de funcionament i coordinació dels serveis que intervenen en els casos de maltractaments, podeu consultar aquest web:

www.gencat.net/benestar/dgaia

“Els estats membres han d'adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'altres d'adequades per fer efectius els drets reconeguts en aquesta Convenció. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els estats membres han de prendre aquestes mesures tant com els ho permetin els seus recursos i, si fos necessari, dins del marc de la cooperació internacional.” (Art. 4 de la Convenció sobre els drets de l'infant, de les Nacions Unides, de 20 de novembre de 1989.)

SI NECESSITEU
MÉS
INFORMACIÓ I
ORIENTACIÓ

TELÈFON DE LA INFÀNCIA
900 300 777

MOSSOS D'ESQUADRA
088

SANITAT
061

POLICIA
091

GENERALITAT DE CATALUNYA
012

Emergències
112

ACIM
(Associació Catalana per
la Infància Maltractada)
93 245 65 14

FADA
(Associació per a l'assessorament i
la prevenció dels abusos sexuals a menors)
93 318 97 69

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família

Assessorament i col·laboració:

ACIM (Associació Catalana per la Infància Maltractada)

FADA (Associació per a l'assessorament i la prevenció dels abusos sexuals a menors)

2003
2004

Escolta'm i ajuda'm!